

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Навчально-науковий інститут гуманітарних наук
Кафедра психології та соціології

Затверджено
Науково-методичною радою
Університету,
протокол від «__» _____ 2021
№ ____
Голова НМР
_____ О.А. Шевчук

ПРОЄКТ

Робоча програма

навчальної дисципліни

«Психологія кар'єри»

для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
(денної та заочної форм навчання)

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальність 053 «Психологія»

статус дисципліни: обов'язкова

Освітньо-професійна програма «Психологія. Психологія бізнесу»

Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія кар'єри» другого (магістерського) рівня вищої освіти складена на основі освітньо-професійної програми «Психологія. Психологія бізнесу», затвердженої Вченою радою Університету ДФС України «26» квітня 2021 року (протокол № 5).

Укладачі: _____ **Р.А. Калениченко**, к.психол.н., доцент, доцент кафедри психології та соціології
Ю.С. Красильник, к. пед. н., доцент, доцент кафедри основ професійної освіти Київського національного університету будівництва і архітектури

Рецензенти: **В.І. Осьодло**, д. психол. наук, професор, начальник гуманітарного інституту НУОУ імені Івана Черняхівського, заслужений працівник освіти України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, полковник

І.О. Петухова к.пед.н., доцент, в.о. завідувача кафедри психології та соціології

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою психології та соціології, протокол від «_____» _____ 2021 №_____

В.о завідувача кафедри _____ **І.О. Петухова**, кандидат педагогічних наук, доцент

Розглянуто і схвалено вченою радою Навчально-наукового інституту гуманітарних наук, протокол від «_____» _____ 2021 р. №_____

Голова вченої ради ННІ гуманітарних наук _____ **Є.М. Суліма**

Завідувач навчально-методичного відділу _____ **І.В. Качур**
Реєстраційний № _____

ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри психології та соціології
Протокол від _____ 20__ р. № _____.

Укладачі: **Р.А. Калениченко, Ю.С. Красильник**

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни (протягом 5 років після затвердження або до затвердження освітньої програми)

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП

Зміст

Передмова.....	5
Опис навчальної дисципліни	7
Результати навчання.....	9
Зміст навчальної дисципліни за змістовними модулями	10
Критерії оцінювання.....	16
Засоби оцінювання.....	19
Форми та перелік питань до поточного та підсумкового контролів.....	20
Рекомендована література	23

ПЕРЕДМОВА

Навчальна дисципліна «Психологія кар'єри» відноситься до навчальних дисциплін циклу загальної підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня зі спеціальності 053 Психологія.

Мета навчальної дисципліни: розкрити психологічні закономірності кар'єри.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є: глибоке оволодіння студентами знаннями, які відображають зміст і структуру кар'єри; усвідомлення ролі та значимості соціологічних компонентів кар'єри; формування в них умінь і навичок щодо ефективного розв'язання проблем планування та здійснення кар'єри.

Методи та форми навчання: методи теоретичного та емпіричного дослідження; стандартизовані психодіагностичні методики; методи аналізу даних, технології психологічної допомоги. Форми організації занять: лекційні, семінарські, практичні заняття, індивідуальна й самостійна робота; робота в мережі Internet, аналіз й конспектування першоджерел, розв'язання психолого-педагогічних ситуацій, складання психологічних характеристик, власних проєктів, застосування психологічних методик для досліджень та інтерпретація отриманих даних. Форми навчання: денна, заочна.

Форми організації занять: міні-лекції, ситуаційно-рольова гра, дидактична гра, ситуаційна гра, ігри-розминки, відпрацювання конкретних умінь та навичок, робота в малих групах, в парах, практичні вправи, рухливі вправи, тестування, рольові ігри, тренінги.

Організація поточного та підсумкового контролю знань.

Метою поточного контролю є перевірка у студентів рівня набутих знань та умінь на лекціях, семінарських заняттях та шляхом самостійного вивчення програмного матеріалу. Поточний контроль здійснюється персоніфікованим оцінюванням роботи кожного студента. Структура поточного контролю враховує особливості заочної форми навчання.

Максимально можлива оцінка за знання програмного матеріалу дисципліни складає 100 балів.

У поточному контролі знань студентів із дисципліни «Психологія кар'єри» оцінюванню підлягають наступні обов'язкові елементи:

1. Системність і активність роботи на семінарських заняттях.
2. Виконання модульних завдань.

Оцінка *системності і активності* роботи на семінарських заняттях передбачає контроль:

- 1) рівня знань, продемонстрованого студентами у їх виступах чи відповідях на семінарських заняттях;
- 2) результатів виконання і захисту контрольних робіт чи інших завдань, винесених на певне семінарське заняття.

Формою підсумкового контролю знань є диференційований залік.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Рівень вищої освіти галузь знань спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Рівень вищої освіти: бакалавр	Обов'язкова	
Модулів – 1	Галузь знань: 05 соціальні та поведінкові науки	Рік підготовки	
Загальна кількість годин – 90		1	1
		Семестр	
		1	1
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки 053 Психологія		Спеціальність: 053 Психологія	Лекції
	16		4
	Семінарські заняття		
	14		2
	Самостійна робота		
	58		82
	Індивід.-консультац. робота:		
2	2		
		Вид контролю	
		Диференційований залік	

2.1. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ФОРМУВАННЯ ЯКИХ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Після вивчення курсу «Психологія кар'єри» (ВБ 13), здобувачі вищої освіти повинні володіти такими компетентностями (відповідно до матриць освітньо-професійної програми):
інтегральна:

Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, зокрема психології бізнесу, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

загальні:

ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

спеціальні:

СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мульти дисциплінарних командах.

СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

СК13. Здатність самостійно обирати або професійно розробляти та етично застосовувати найбільш підходящий метод чи програму психологічного втручання для вирішення питань організації бізнесу для її успіху та розвитку.

2.2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Формулювання результатів навчання для обов'язкової навчальної дисципліни «Психологія кар'єри» базується на результатах навчання, визначених освітньо-професійною програмою, зокрема:

ПР 4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПР 9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПР 13. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності

ПР15. Здійснювати етично та відповідально прикладні дослідження та психологічні оцінки (тобто потреби споживачів, мікроклімат, організаційний імідж та культура, питання індивідуальної та групової роботи, підготовленість персоналу, мотивація та підвищення ефективності тощо) щодо потреб бізнесу та характеристик організації, формувати та повідомляти цільові результати, висновки та обґрунтовані практичні рекомендації.

ПР17. Застосовувати творчо сплановані втручання, неупереджено оцінювати досягнуті результати, отримувати та надавати зворотний зв'язок, розмірковувати про власний досвід та досвід цільових груп, а також узагальнювати його стосовно загальних організаційних цілей та добробуту свого колективу.

2.3. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами для вивчення дисципліни «Психологія кар'єри» є: засвоєння теоретичних і практичних засад з таких дисциплін, як: «Бізнес-переговори та посередництво», «Психологія бізнесу», «Економіка і бізнес», «Тренінг з психологічного консультування».

Постреквізитами вивчення дисципліни є: засвоєння теоретико-практичних основ з наступних навчальних курсів: «Поведінкова економіка».

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Денна та заочна форма навчання

№	Назва тем	Кількість годин									
		Денна форма					Заочна форма				
		Всього	Лекції	Семинарські	І.К.Р.	С.Р.С	Всього	Лекції	Семинарські	І.К.Р.	С.Р.С
Модуль 1. Теоретико-концептуальні основи психології кар'єри											
Т.1	Концепція кар'єри та її зміни в сучасному суспільстві. Успішна кар'єра	12	2	2		8	11				11
Т.2	Теорія прийняття рішень у кар'єрі. Налаштування на роботу. Криза кар'єри дорослих	12	2	2		8	13	2			11
		24	4	4		16	24	2			22
Модуль 2. Психологія управління та розвитку кар'єри											
Т.3	Теорії управління кар'єрою	11	2	2		7	10				10
Т.4	Створення, планування, організація, реалізація та оцінка ефективності програми розвитку кар'єри	11	2	2		7	12		2		10
Т.5	Професійне консультування в організації	11	2	2		7	10-				10
Т.6	Методи та прийоми оцінки кар'єри	22	2		2	7	12			2	10
Т.7	Конкретні групові консультації в організації – кар'єра жінок, кар'єра людей з обмеженими можливостями, кар'єра молоді, кар'єра людей, які переживають конфлікт між роботою та сім'єю	12	2	2		7	12	2			10
Т.8	Етичні проблеми психології розвитку кар'єри	11	2	2		7	10				10
		66	12	10		42	66	2	2		
Разом		90	16	14	2	58	90	4	2	2	82

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВНИМИ МОДУЛЯМИ

Модуль 1. Теоретико-концептуальні основи психології кар'єри

Тема 1. Концепція кар'єри та її зміни в сучасному суспільстві. Успішна кар'єра

План лекції:

1. Змістовні теорії кар'єри
2. Процесуальні теорії
3. Змістовно-процесуальні теорії
4. Теорії широкого пояснення
5. Конструктивістські теорії кар'єри

План семінарського заняття:

1. Теорія професійного розвитку Д. Сьюпера
2. Концепція професійного вибору Дж. Голланда
3. Теорія компромісу і звуження альтернатив Л. Готфредсон
4. Системна теорія В. Паттон і М. Макмен
5. Соціально-когнітивна кар'єрна теорія Р. Лент, С. Браун
6. Кар'єрна теорія Дж. Крумбольц

Завдання для самостійної роботи студентів

1. Сформулюйте теорії рис і факторів професійного вибору Ф. Парсонса
2. Розкрийте теорію професійної адаптації Р. Девіс і Л. Лофквіст
3. Ознайомтеся, як пов'язані мотивація и кар'єра (стадії і етапи кар'єри, типи кар'єрних орієнтацій)
4. Визначте зміст поняття "ділова кар'єра"
5. Еволюція уявлень про кар'єру
6. Перерахуйте фактори, які впливають на побудову кар'єри та життєві умови
7. Перерахуйте фактори, які гальмують побудову кар'єри та їх класифікація: за характером впливу, за природою та за часовою ознакою
8. Поясніть зв'язок цінностей особистості і професії
9. Розкрийте психологічні закономірності розвитку особистості

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1, 3, 4

Додатковий: 8, 9

Інтернет – ресурси: 15,16

Тема 2. Теорія прийняття рішень у кар'єрі. Налаштування на роботу. Криза кар'єри дорослих

План лекції:

1. Сутність прийняття кар'єрних рішень
2. Принцип Парето як основа прийняття власних рішень в управлінні кар'єрою
3. Кар'єрні кризи та їх подолання

План семінарського заняття

1. Види рішень, які приймаються в управлінні кар'єрою
2. Можливості застосування принципу Парето в кар'єрі
3. Непередбачуваність у кар'єрі та сутність кар'єрних криз.
4. Типи кар'єрних криз
5. Шляхи подолання кар'єрних криз

Завдання для самостійної роботи студентів

1. Назвіть типові помилки в прийнятті кар'єрних рішень
2. Сформулюйте вимоги до прийняття кар'єрних рішень
3. Дайте характеристику передкризового періоду
4. Дайте характеристику криз молодості, середнього віку та завершення кар'єри
5. Визначте фактори інтенсивності протікання кар'єрних криз

6. Поясніть особливості протікання кар'єрних криз у студентів та молодих спеціалістів
7. Сформулюйте причини виникнення кар'єрних криз у студентів та молодих спеціалістів
8. Дайте характеристику протікання криз у становленні студентів – молодих фахівців
9. Складіть загальні рекомендації щодо подолання кар'єрних криз
10. Визначте шляхи подолання кар'єрних криз на ранніх етапах кар'єрного зростання та психологічний супровід їх подолання

Список рекомендованих джерел:

Основний: 2, 3, 4

Додатковий: 7, 9, 11

Інтернет – ресурси: 14, 15

Модуль 2. Психологія управління та розвитку кар'єри

Тема 3. Теорії управління кар'єрою

План лекції:

1. Сутність та принципи управління кар'єрою
2. Процес управління кар'єрою на різних її етапах
3. Управління службово-професійним просуванням персоналу на підприємстві

План семінарського заняття:

1. Поняття про управління кар'єрою
2. Етапи кар'єри та характеристика кар'єрної спрямованості персоналу
3. Технологія підприємства з управління діловою кар'єрою
4. Сутність службово-професійного просування

Завдання для самостійної роботи студентів

1. Сформулюйте мету і завдання управління кар'єрою
2. Охарактеризуйте процес управління кар'єрою
3. Визначте правила управління кар'єрою
4. Представте схему функціональних взаємозв'язків у процесі управління діловою кар'єрою
5. Представте схему впливу удосконалення управління діловою кар'єрою на результативність діяльності підприємства
6. Охарактеризуйте відношення до кар'єри на різних етапах життя.
7. Співставте етапи життя та етапи кар'єри
8. Перерахуйте види службово-професійного просування
9. Дайте характеристику етапів просування лінійних керівників

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1, 3, 4

Додатковий: 7, 9, 10

Інтернет – ресурси: 13, 15

Тема 4. Створення, планування, організація, реалізація та оцінка ефективності програми розвитку кар'єри

План лекції:

1. Поняття про вибір та планування кар'єри
2. Етапи вибору та планування кар'єри
3. Принципи успішної реалізації кар'єрної стратегії і тактики
4. Порядок розробки етапів кар'єри

План семінарського заняття:

1. Індивідуальні якості особистості: типи особистості, професійні інтереси, здібності і досвід та спадковість особистості
2. Сутність та етимологія поняття «планування кар'єри»
3. Американська і японська моделі побудови кар'єри

4. Сутність, мета кар'єрної стратегії
5. Цільове управління кар'єрою.
6. Кар'єрограма та план розвитку кар'єри

Завдання для самостійної роботи студентів

1. Поясніть важливість оцінки здібностей особистості
2. Проаналізуйте типи і характерні якості особистості
3. Охарактеризуйте суб'єкти та шляхи планування кар'єри
4. Дайте характеристику поняттю кар'єрної тактики
5. Розкрийте психологічні особливості процесу планування кар'єри
6. Які є вимоги до формування цілей кар'єри?
7. Представте перелік та класифікацію можливих цілей кар'єри: за ступенем визначеності, терміном реалізації цілей, ступенем наближення до реалізації цілей
8. Назвіть розділи кар'єрограми.
9. Ознайомтеся з методикою ретроспективного опису керівником (працівником) власної кар'єри
10. З'ясуйте, що таке картка планування професійної кар'єри працівників японських компаній

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1, 2, 4

Додатковий: 6, 8, 9

Інтернет – ресурси: 14, 15, 16

Тема 5. Професійне консультування в організації

План лекції:

1. Технології кар'єрного менеджменту
2. Сутність кар'єрного самоменеджменту
3. Закордонний досвід закладів освіти у супроводженні кар'єри студентів
4. Рекомендації щодо консультування з питань розвитку кар'єри

План семінарського заняття:

1. Способи реалізації технології кар'єрного самоменеджменту: самостійний самоменеджмент, коучинг
2. Поняття про професійну компетентність
3. Методи оцінки кар'єрної компетентності
4. Компоненти організаційно-психологічної технології супроводу кар'єри студентів та молодих спеціалістів

Завдання для самостійної роботи студентів

1. Розкрийте сутність і способи самостійної реалізації кар'єрного самоменеджменту
2. Розкрийте сутність та етапи кар'єрного коучингу
3. Розкрийте сутність кар'єрної компетентності
4. Дайте характеристику кар'єрних моментів Е. Шейна

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1, 3, 4

Додатковий: 7, 9, 10

Інтернет – ресурси: 13, 14, 15

Тема 6. Методи та прийоми оцінки кар'єри

План лекції:

1. Оцінка кар'єрного потенціалу
2. Критерії та фактори кар'єрного успіху
3. Діагностика кар'єрної компетентності
4. Оцінка розвитку кар'єри персоналу в різних галузях виробництва і послуг: в освіті, державній службі та промисловості

Завдання для індивідуально-консультативної роботи

Підготувати реферат на одну із запропонованих тем:

1. Методи оцінки кар'єрної компетентності
2. Діагностика кар'єрної компетентності
3. Сутність кар'єрної компетентності
4. Тести для відбору персоналу на вакантні посади
5. Формування власного портфоліо кар'єрного просування
6. Технології кар'єрного менеджменту та їх роль в подоланні кар'єрних криз
7. Роль якості ділового спілкування в розвитку кар'єри
8. Кар'єрні рішення та управління фактором часу як засіб оптимізації кар'єрного розвитку
9. Вплив особистісних характеристик менеджера на формування типу, стратегії та моделі кар'єри
10. "Правила створення успішного ділового іміджу
11. Вибір методичного забезпечення оцінки ефективності управління кар'єрою
12. Корисність кар'єрного само менеджменту
13. Шляхи подолання кар'єрних криз на ранніх етапах кар'єри
14. Вибір оптимального методу планування робочого часу"
15. "Оптимальна послідовність управлінських процедур в прийнятті кар'єрних рішень
16. "Входження нового персоналу в існуючу корпоративну культуру організації"
17. "Вибір оптимального способу пошуку роботи
18. Порівняльна характеристика кар'єрних стратегій
19. Професійні якості ідеального менеджера
20. Оцінка кар'єрного інсайту та локусу контролю
21. "Загальна оцінка рівня управління діловою кар'єрою на підприємстві
22. "Переваги і недоліки кар'єрограм"
23. "Проблема узгодження кар'єрних цілей та особистого життя персоналу
24. Фактори, що визначають кар'єрний успіх: неpsychологічні та psychологічні (соціально-psychологічні, організаційно-psychологічні, особистісні)
25. Особистісні характеристики менеджерів (керівників)
26. Загальні якості особистості менеджера
27. Особливості чоловічої і жіночої кар'єрної стратегії
28. Особливості жіночої і чоловічої psychології, що впливають на побудову і розвиток кар'єри
29. Кар'єрне консультування людей, які переживають конфлікт між роботою та сім'єю
30. Особливості організаційно-psychологічної технології супроводу кар'єри студентів та молодих спеціалістів
31. Рекомендації щодо вибору професії.
32. Оцінка ефективності власної діяльності з досягнення кар'єри

Завдання для самостійної роботи студентів

1. Розкрийте сутність стресу в бізнесі та стратегій його подолання
2. Визначте свої індивідуальні термінальні та інструментальні цінності за шкалою цінностей Рокіча
3. Ознайомтеся, як працює «Методика якоря кар'єри» (дослідження за тестом Е. Шейна)
4. Ознайомтеся, як працює методика «Визначення професійних схильностей (розробка академіка Є.О. Клімова)»
5. Ознайомтеся, як працює тест на визначення професійного типу особистості Дж. Голланда
6. Складіть персональне резюме

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1, 2, 3, 5

Додатковий: 7, 8, 9, 10

Інтернет – ресурси: 13, 14, 15

Тема 7. Конкретні групові консультації в організації - кар'єра жінок, кар'єра людей з обмеженими можливостями, кар'єра молоді, кар'єра людей, які переживають конфлікт між роботою та сім'єю

План лекції:

1. Принципи успішної побудови і реалізації кар'єри
2. Гендерний аспект кар'єри
3. Особливості кар'єри людей з обмеженими можливостями
4. Супроводження кар'єри молодих спеціалістів
5. Кар'єрне консультування людей, які переживають конфлікт між роботою та сім'єю

сім'єю

План семінарського заняття:

1. Сутність та етапи кар'єрного коучингу
2. Критерії кар'єрного успіху
3. Особливості чоловічої і жіночої кар'єрної стратегії
4. Особливості організаційно-психологічної технології супроводу кар'єри

студентів та молодих спеціалістів

5. Підтримка людей, які переживають конфлікт між роботою та сім'єю

Завдання для самостійної роботи студентів

1. Дайте характеристику стратегії подолання стресу у кар'єрі
2. Поясніть особливості психологічного консультування як виду психологічної допомоги в організації
3. Визначте фактори, що визначають кар'єрний успіх: непсихологічні та психологічні (соціально-психологічні, організаційно-психологічні, особистісні)
4. Дайте характеристику розумових здібностей
5. Розкрийте поняття ділових якостей.
6. Охарактеризуйте компетентність та її види
7. Розкрийте сутність гендерних аспектів у працевлаштуванні
8. Порівняйте особливості жіночої і чоловічої психології, що впливають на побудову і розвиток кар'єри
9. Поясніть особливості кар'єрного консультування людей, які переживають конфлікт між роботою та сім'єю

конфлікт між роботою та сім'єю

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1, 3, 4

Додатковий: 7, 9, 11

Інтернет – ресурси: 14, 15

Тема 8. Етичні проблеми психології розвитку кар'єри

План лекції:

1. Поняття та аспекти корпоративної культури
2. Діловий етикет як основа поведінки у професійному середовищі
3. Гендерні відмінності та етичні проблеми розвитку кар'єри
4. Американська, східна та європейська корпоративні культури

План семінарського заняття:

1. Культура та етика побудови та розвитку кар'єри
2. Основи ділового етикету
3. Гендерні відмінності професійної діяльності
4. Діагностика сумісності персоналу з корпоративною культурою за аспектами:

дистанція влади, прагнення до уникнення невизначеності, індивідуалізм – колективізм, маскуліність - фемінність

Завдання для самостійної роботи студентів

1. Представте фактори, які визначають формування корпоративної культури
2. Поясніть, як пов'язані професійна етика кар'єри і психологія
3. Розкрийте сутність рівнів корпоративної культури
4. Охарактеризуйте форми втілення в життя корпоративної культури

5. Розкрийте, що таке етичний кодекс підприємства
6. Розкрийте, що таке кодекс ділової етики для працівників компанії
7. Дайте характеристику корпоративній етиці підприємства
8. Сформулюйте правила корпоративної етики
9. Назвіть обов'язки підприємства перед співробітниками

Список рекомендованих джерел:

Основний: 2, 3, 5

Додатковий: 7, 8, 9, 10

Інтернет – ресурси: 13, 14, 15

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Проведення поточного контрольного заходу є обов'язковим для студентів заочної форми. Такий захід проводиться у вигляді аудиторної комплексної роботи та дозволяє здійснити контроль знань студентів за всіма змістовими модулями. Максимальна кількість балів за контрольний захід – від 0 до 5. Неявка студента на проміжний контроль за розкладом оцінюється у 0 балів. У випадку неявки студента на контрольний захід з поважних причин, контрольна робота виконується під час чергової консультації. Контрольний захід проводиться у письмовому вигляді і може включати теоретичні питання, розуміння понятійного апарату з навчальної дисципліни, тестові завдання.

Шкала оцінювання відповідей на теоретичне питання, понятійний апарат, тестові завдання

Теоретичне питання, понятійний апарат	Кількість вірних відповідей на тестові питання	Кількість балів
Дана повна вірна відповідь на теоретичне питання і питання по понятійному апарату	9-10	5
Дана повна вірна відповідь на одне з питань, інша подана наближено вірно	7	4
Подано частково вірні відповіді на обидва питання	6	3
Подано частково вірну відповідь на одне питання, інше залишилося нерозкритим	5	2
Жодної вірної теоретичної відповіді або не розкриті зовсім	3	1
Жодної вірної теоретичної відповіді або не розкриті зовсім	1-2	0

Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначити за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критеріями оцінювання

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄCTS здійснюється в такому порядку:

Оцінювання результатів навчальної діяльності студентів здійснюється такими засобами: усне опитування, перевірка контрольної роботи, індивідуальних письмових та усних робіт, а також самостійної роботи.

При опитуванні та перевірці письмових робіт оцінювання здійснюється за модульно-рейтинговою системою.

Тема	Денна форма								Модульна контрольна робота №1 10 балів	Модуль (50 балів) + Диференційований залік (50) = 100 балів
	1	2	3	4	5	6	7	8		
Робота на семінарських заняттях	2	2	2	2	2		2	2		
Виконання самостійної, роботи	2	2	2	2	2	2	2	2		
Виконання індивідуальної роботи	5									
Підсумкове комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання УДФСУ MOODLE	5									

Тема	Заочна форма								Модульна контрольна робота №1 10 балів	Модуль (50 балів) + Диференційований залік (50) = 100 балів
	1	2	3	4	5	6	7	8		
Робота на семінарських заняттях				3						
Виконання самостійної, роботи	4	3	4	3	4	3	3	3		
Виконання індивідуальної роботи						5				
Підсумкове комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання УДФСУ MOODLE	5									

Переведення даних 50-бальної шкали оцінювання в 4-бальну та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку:

Сума балів за 100-бальною шкалою	ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					Екзамен/Диференційований залік	Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	Зараховано
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві,			

			добирати аргументи для підтвердження думок			
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	Задовільно	
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Переведення даних 50-бальної шкали оцінювання в 4-бальну та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку:

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Рівень компетентності	Екзамен / диференційований залік	залік
40-50	A	відмінно	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
40-44	B	дуже добре	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
35-39	C	добре			
30-34	D	задовільно	Середній (репродуктивний)	задовільно	
25-29	E	достатньо			
17-24	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0-16	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням			

Результати складання екзаменів і диференційованих заліків оцінюються за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), а заліків – за двобальною шкалою («зараховано», «не зараховано») і вноситься у відомість обліку успішності здобувача вищої освіти, залікову книжку, індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (крім «задовільно», «незадовільно»).

ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- диференційований залік;
- дидактичні і стандартизовані тести;
- підсумкове комп'ютерне тестування на платформі MOODLE УДФСУ
- командні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

ФОРМИ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛІВ

Питання до модульної контрольної роботи №1

1. Соціально-психологічний зміст поняття «кар'єра».
2. Поняття кар'єрних орієнтацій як диспозиції найвищого рівня (за В.А. Ядовим).
3. Теорія професійного самовизначення Д. С'юпера.
4. Типи й рівні кар'єри.
5. Основні мотиви вибору особистої кар'єри.
6. Кар'єрні мотиви в концепції А.Маслоу.
7. Дві групи факторів, які визначають формування кар'єри.
8. Інваріант професіоналізму, який визначає кар'єрний успіх за М.В.Сафоною.
9. Основні стадії та етапи індивідуальної кар'єри.
10. Етапи еволюції індивідуальної кар'єри за А.Н.Толстою.
11. Типові моделі кар'єри за О.П.Єгоршиним («трамплін», «драбина», «змія», «роздоріжжя»).
12. Розвиток кар'єри за С.І.Сотніковою (проблеми, перспективи, програми підтримки).
13. Саморозвиток – безперервне самоуправління кар'єрою на підґрунті здібностей особистості за С.І.Сотніковою.
14. Психофізіологічні й психологічні вимоги професійної діяльності.
15. Вимоги діяльності до особистісних якостей працівника.
16. Метод узагальнення незалежних характеристик, розроблений К.К.Платоновим.
17. Класифікація професій, запропонована Є.А.Климовим.
18. Виявлення професійних інтересів, які вказують на відповідні здібності. Диференційно-діагностичний опитувальник інтересів.
19. Виявлення уявлень про характер і особливості праці з обраної професії.
20. Методика оцінки кар'єрних орієнтацій Єдгара Шейна.
21. Зв'язок готовності до ризику зі спрямованістю особистості на досягнення мети або уникнення невдачі.
22. Оцінювання надійності виконання діяльності працівником за даними тестових випробувань за показниками: схильність до ризику (опитувальник RSK Г.Шуберта), цілеспрямованість до успіху та тенденції до самозахисту (опитувальники Т.Елерса).
23. Задоволеність працею як інтегративний показник, який відображає статус особистості у виробничому колективі.
24. “Трансформаційна” розробка етапів кар'єри. Нові вимоги до етапів кар'єри.
25. Загальне планування професійної кар'єри (на прикладі праці японських компаній).
26. Планування конкретної (особистісної) ділової кар'єри.
27. Орієнтовна кар'єрограма менеджера (по кадрам) вищого гатунку управління. Проектування паралельних моделей службового росту спеціалістів.
28. Управлінські здібності. Три основні підходи в розумінні виникнення лідерства.
29. Основні розбіжності між змістом понять «лідер» і «керівник». Схильність до керівництва.
30. Управлінські обмеження або «недорозвинуті» здібності за Майклом Вудкоком та Девісом Френсісом.

Питання до модульної контрольної роботи №2 (підсумкової)

1. Соціально-психологічний зміст поняття «кар'єра».
2. Поняття кар'єрних орієнтацій як диспозиції найвищого рівня за В.А. Ядовим.
3. Теорія професійного самовизначення Д. С'юпера.
4. Типи й рівні кар'єри.
5. Основні мотиви вибору особистої кар'єри.
6. Мотивація кар'єри за В.П. Казмиренко.
7. Кар'єрні мотиви в концепції А.Маслоу.

8. Дві групи факторів, які визначають формування кар'єри.
9. Інваріант професіоналізму, який визначає кар'єрний успіх за М.В.Сафоновою.
10. Основні стадії та етапи індивідуальної кар'єри.
11. Етапи еволюції індивідуальної кар'єри за А.Н.Толстою.
12. Розвиток кар'єри за С.І. Сотніковою (проблеми, перспективи, програми підтримки).
13. Саморозвиток – безперервне самоуправління кар'єрою на підґрунті здібностей особистості за С.І. Сотніковою.
14. Психофізіологічні й психологічні вимоги професійної діяльності.
15. Методика оцінки діяльності, основана на застосуванні опитувального листа американського психолога Отто Ліпмана, адаптована в психотехнічній лабораторії Центрального інституту праці І.Шпільрейном.
16. Вимоги діяльності до особистісних якостей працівника.
17. Метод узагальнення незалежних характеристик, розроблений К.К.Платоновим.
18. Класифікація професій, запропонована Є.А.Климовим.
19. Виявлення професійних інтересів, які вказують на відповідні здібності. Диференційно-діагностичний опитувальник інтересів.
20. Виявлення уявлень про характер і особливості праці з обраної професії.
21. Методика оцінки кар'єрних орієнтацій Єдгара Шейна.
22. Зв'язок готовності до ризику зі спрямованістю особистості на досягнення мети або уникнення невдачі.
23. Оцінювання надійності виконання діяльності працівником за даними тестових випробувань за показниками: схильність до ризику (опитувальник RSK Г.Шуберта), цілеспрямованість до успіху та тенденції до самозахисту (опитувальники Т.Елерса).
24. Задоволеність працею як інтегративний показник, який відображає статус особистості у виробничому колективі.
25. “Трансформаційна” розробка етапів кар'єри. Нові вимоги до етапів кар'єри.
26. Загальне планування професійної кар'єри (на прикладі праці японських компаній).
27. Планування конкретної (особистісної) ділової кар'єри.
28. Орієнтовна кар'єрограма менеджера (по кадрам) вищого гатунку управління. Проектування паралельних моделей службового росту спеціалістів.
29. Управлінські здібності. Три основні підходи в розумінні виникнення лідерства.
30. Управлінські обмеження або «недорозвинуті» здібності за Майклом Вудкоком та Девісом Френсісом.
31. Оцінка своїх особистісних обмежень.
32. Влаштування на роботу: загальна схема.
33. Аплікаційний лист. Схема складання аплікаційного листа.
34. Резюме. Стандартні способи написання резюме.
35. Типи інтерв'ю (співбесіди) з роботодавцем.
36. Підготовка до інтерв'ю. Вступ до посади.
37. Мистецтво кар'єри за Сунь Цзи та Гарі Гіліарді.
38. Головні прийоми управління часом за В.П. Шейновим.
39. Покращення мислення за В.П. Шейновим.
40. Покращення пам'яті за В.П. Шейновим.
41. Активізація творчого мислення за В.П. Шейновим.
42. Підвищення особистого інтелекту за В.П. Шейновим.
43. Особливості розвитку інтуїції за В.П.Шейновим.
44. Як бути завжди в доброму настрої за В.П. Шейновим.
45. Як протистояти стресам і депресії за В.П.Шейновим
46. Послідовність кроків, які ведуть до успіху за Джоном Робертом Паркінсоном.
47. Планування спілкування за Джоном Робертом Паркінсоном.
48. Різного роду фактори досягнення успіху за Джоном Робертом Паркінсоном.
49. Основні прийоми спілкування з людьми за Дейлом Карнегі.
50. Як досягнути мистецтва переконання за Дейлом Карнегі.

51. Закони кар'єрного росту за Георгієм Огарьовим
52. Динаміка техніки сили розуму за Грехем Скот.
53. Розвиток упевненості у собі й почуття власної гідності для досягнення більшого успіху за Грехем Скот.
54. Техніка постановки мети для просування кар'єрного росту за Грехем Скот.
55. Використання техніки сили розуму для збільшення Вашої творчої енергії за Грехем Скот.
56. Досягнення успіху за Наполеоном Хілом.
57. Досягнення успіху за Г.В. Щокіним.
58. Як розбудити здібності, які сплять в Вас та розробити стратегію подолання особистих слабкостей за Наполеоном Хілом.
59. Як змусити служити собі навіть невдачу за Наполеоном Хілом.
60. Як стати багатим за Наполеоном Хілом.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Побудова кар'єри : навч.-метод. посіб. [О. В. Мельник, О. Л. Морін, Л. А.Гуцан, І. І. Ткачук, О. М. Пархоменко, З. В. Охріменко, Т. С. Попова, М. В. Лузан; за ред. О.В. Мельника]. — Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2016. – 172 с.
2. Психофізіологічне забезпечення становлення фахівця у професіях типу «людина-людина» / за ред. О. М. Кокуна. – Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2013. – 266 с.
3. Психофізіологічні закономірності професійного самоздійснення особистості : монографія : кол. монографія / за ред. О. М. Кокуна. Київ: Педагогічна думка, 2015. 297 с.
4. Формування готовності учнів ПТНЗ до вибору й реалізації професійної кар'єри : посібник / Д. О. Закатнов, В. Ф. Орлов, М. І. Вовковінський та ін.; за ред. Д. О. Закатнова. Київ.: ПТО НАПН України, 2015. 188 с.
5. Освіта для кар'єри: на шляху до формування професійно мобільного фахівця / С.О. Даньшева, Ю. В. Журавльов, Д. Л. Череднік. Варшава : Diamond trading tour, 2015. 44 с.

Допоміжна:

6. Березовська Л. І. Кар'єрні орієнтації сучасних студентів. Педагогіка і психологія професійної освіти. 2016. № 1. С. 105–113с.
7. Максименко С. Д. Концепція саморозвитку особистості. Проблеми сучасної психології: зб. наук. праць К-ПНУ імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. Кам'янець- Подільський, 2016. Вип. 33. С. 7–23.
8. Сургунд Н. Особистісний вибір у контексті подолання криз професійного розвитку на основі професійної мобільності: синергетичний аспект. Педагогіка і психологія професійної освіти. 2016. № 4. С. 109–119.
9. Кокур О. М. Психологічно-професійні передумови професійного самоздійснення фахівців. Актуальні проблеми психології. 2015. Т. 6, Вип. 10. С. 39–49.
10. Психологія особистості: навчальний посібник; за заг. ред. Є. М. Суліми. – Ірпінь : Університет державної фіскальної служби України, 2021. – 338 с. – (Серія “На допомогу студенту УДФСУ”; т. 80).
11. Психологія професійної безпеки: технології конструктивного самозбереження особистості: кол. моногр. / О. Лазорко, Ж. Вірна, Л. Акімова та ін.; заг. ред. Ж. Вірної. Луцьк: Вежа-Друк, 2015. 588 с.
12. Педагогічні технології підготовки учнівської молоді до вибору й реалізації професійної кар'єри: метод. посіб. / Д. О. Закатнов, В. Ф. Орлов, Л. С. Злочевська та ін. Київ: ПТО НАПН України, 2015. 221 с.

Інтернет – ресурси:

13. Мішина С.В. Управління діловою кар'єрою / Програма навчальної дисципліни – Режим доступу: file:///C:/Users/AsusE33/Desktop/Upravlinnya_dilovoyu_karyerou.pdf
14. Гура Н. А. Організаційно-психологічні чинники розвитку і переривання кар'єри / Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук – Режим доступу: <file:///C:/Users/AsusE33/Desktop/%D0%94%D0%B8%D1%81%D0%B5%D1%80%20%D0%9A%D0%90%D0%A0%D0%84%D0%A0%D0%90/%D0%94%D0%B8%D1%81%D0%B5%D1%80%D1%82%20%D0%9A%D0%90%D0%A0%D0%84%D0%A0%D0%90%202019.pdf>
15. Тихомандрицкая О. А., Рикель А. М. Социально-психологические факторы успешности карьеры. Психологические исследования. 2010. № 2(10). – Режим доступу: <http://psystudy.ru/index.php/num/2010n2-10/296-tikhomandritskaya10.html>
16. Рикель А. М. Тихомандрицкая О. А. Особенности переживания успешности «вертикальной» и «горизонтальной» карьеры сотрудниками организаций. Психологические исследования. 2013. Т. 6, № 28. – Режим доступу: <http://psystudy.ru/index.php/num/2013v6n28/810-rickel28.html>
17. Дружилев С. А. Обобщенный (интегральный) подход к обеспечению становления профессионализма человека. Психологические исследования. – 2012. № 1(21). – Режим доступу: <http://psystudy.ru>. <http://psystudy.ru/index.php/num/2012n1-21/621-druzhilov21.html>

18. Гура Н. А. Вплив батьківського фактору на розвиток і переривання кар'єри: результати емпіричного дослідження. Актуальні проблеми психології : зб. наук. праць Ін-ту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. 2018. Том I: Організаційна психологія. Економічна психологія. Соціальна психологія. Вип. 50. С. 15–24. URL: <http://appsychology.org.ua/data/jrn/v1/i50/5.pdf>

19. Алексенцева-Тімченко К. С. Соціотехнологічні аспекти проектування кар'єри / К. С. Алексенцева-Тімченко // Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»]. Серія : Соціологія. - 2015. - Т. 258, Вип. 246. - С. 73-79. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchdusoc_2015_258_246_14

20. Професія. Кар'єра. Успіх.: Методичний посібник, підготовлений в рамках проекту «Кар'єрне консультування. / Автори-упоряд.: Лях Т.Л., Малієнко Ю.М., Троценко Н.Є., Цюман Т.П., Шеламкова А.М.; За заг. ред. Т.П. Цюман. - Режим доступу: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/3482/1/T_LYAKH_Y_MALIENKO_N_TROZENKO_T_ZU_MAN_PKU_KSP&SR_IL.PDF

Міжнародні видання:

21. Technologies of Intellect Development <http://psytir.org.ua/>

22. Psychological journal: <http://www.apsijournal.com/index.php/psyjournal>

23. Psihologîa î osobistîst (Online) Psychology and personality <http://psychpersonality.inf.ua/>

РЕЦЕНЗІЯ

на робочу програму навчальної дисципліни
«Психологія кар'єри»
для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
(денної та заочної форм навчання)
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 053 «психологія»
освітньо-професійна програма «Психологія. Психологія бізнесу»
*розроблену к.психол.н., доцентом, доцентом кафедри психології та соціології
ННІ гуманітарних наук УДФСУ Калениченком Р.А.
та к. пед. н., доцентом, доцентом кафедри професійної освіти Київського
національного університету будівництва і архітектури Красильником Ю.С.*

У робочій програмі висвітлено головні аспекти психології кар'єри в обсязі, необхідному для підготовки фахівців економіко-правового спрямування. Логіка побудови програми сприятиме викладенню навчального матеріалу у контексті проблемно-дослідницького навчання, що дає студентів змозгу не лише розширити власні уявлення про психологічну науку, а й активізувати пізнавальну активність. Відобразивши при складанні програми зміст, структуру та психологічні компоненти кар'єри відповідно наукових поглядів відомих фахівців у цій галузі знань, автор водночас дотримався власного підходу і запропонував визнані соціально-психологічні методики та практичні рекомендації щодо планування і здійснення кар'єрного росту. Що допоможе студентам у формування в них умінь і навичок щодо ефективного розв'язання проблем планування та здійснення власної кар'єри.

У робочій програмі викладені основні психологічні аспекти індивідуальної кар'єри. Розглянуто особливості визначення ціннісних орієнтацій, інтересів і професійної спрямованості; що являє собою кар'єрна орієнтація та здатність досягати визначеної мети як вольова якість людини. Висвітлені основні елементи ділової кар'єри: планування й реалізація, а також сутність і психологічний зміст керівництва й лідерства; загальна схема та прагматичні поради щодо влаштування на роботу. Передбачено вивчення практичних рекомендацій відомих спеціалістів щодо запобігання невдачам і досягнення успіху у кар'єрному зростанні.

Робоча програма підготовлена відповідно до освітньої програми підготовки здобувачів рівня вищої освіти бакалавр і складається з двох модулів. Кожний модуль поділений на окремі теми, які розкривають зміст курсу.

Рекомендована література містить достатній перелік навчальних посібників та іншої спеціальної літератури відомих вітчизняних авторів.

У цілому робоча програма навчальної дисципліни «Психологія кар'єри» відповідає навчально-методичним вимогам і заслуговує на впровадження у освітній процес Університету державної фіскальної служби України.

Рецензент:

Кандидат педагогічних наук, доцент,
в.о. завідувача кафедри психології та соціології
ННІ гуманітарних наук УДФСУ

І.О. Петухова

РЕЦЕНЗІЯ

на робочу програму навчальної дисципліни
«Психологія кар'єри»
для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
(денної та заочної форм навчання)
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 053 «Психологія»
освітньо-професійна програма «Психологія. Психологія бізнесу»
*розроблену к.психол.н., доцентом, доцентом кафедри психології та соціології
ННІ гуманітарних наук УДФСУ Калениченком Р.А.
та к. пед. н., доцентом, доцентом кафедри професійної освіти Київського
національного університету будівництва і архітектури Красильником Ю.С.*

Тенденції розвитку сучасного ринку праці вимагають від майбутнього професіонала готовності до самостійної діяльності у різних галузях економіки держави та приватного сектора, до швидкої адаптації у виробництві із застосуванням найновіших досягнень науки і техніки. Задовольнити такі вимоги може тільки людина, яка самостійно, свідомо, з урахуванням власних бажань, здібностей, досвіду, творчого потенціалу, фізичних можливостей та стану здоров'я обрала сферу майбутньої діяльності для забезпечення морального задоволення, незалежності і достатку у житті. Розкрити себе, виявити своє покликання, знайти своє місце в житті – складне завдання для особистості, яке набуває неабиякої актуальності при підготовці майбутніх бізнес-психологів.

Метою курсу є розкриття психологічних закономірностей кар'єри. Вивчення курсу допоможе майбутнім фахівцям підвищити фахову культуру, здійснювати соціально-психологічний аналіз кар'єрного зростання та надавати психологічну допомогу керівникам і підлеглим.

Завданням курсу «Психологія кар'єри» є глибоке оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями, які відображають зміст і структуру кар'єри; усвідомлення ролі та значимості психологічних компонентів кар'єри; формування в них умінь і навичок ефективного розв'язання проблем планування та здійснення кар'єри.

Робоча програма підготовлена відповідно до освітньої програми підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня і складається з двох

змістовних модулів: Теоретико-концептуальні основи психології кар'єри; Психологія управління та розвитку кар'єри.

Автором запропоновано ряд тем, що підлягають вивченню аудиторно та тих питань, які здобувачі повинні опрацювати самостійно. Робочою програмою також передбачені індивідуально-консультаційна робота та індивідуальне завдання.

Рекомендована література містить достатній перелік навчальних посібників та іншої спеціальної літератури відомих вітчизняних авторів.

У цілому робоча програма навчальної дисципліни «Психологія кар'єри» відповідає навчально-методичним вимогам і заслуговує на впровадження у освітній процес Університету державної фіскальної служби України.

Рецензент:

Доктор психол. наук, професор,
начальник гуманітарного інституту
НУОУ імені Івана Черняхівського,
Заслужений працівник освіти України,
лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки

В.І. Осьодло